

Εφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομνται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γ ρ α φ ε ῖ ο ν τῆς

Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἄπασι τοῖς κ.κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡ ΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ. ς. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἡμέραν ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν

Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρῶν γράφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δεξιστρέφονται. Ἐνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμοντῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶν δεκτά. Πᾶσα ἀγγελία ἀφορᾷ εἰς τὰς Κυρίας γίνετα δεκτὴ

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσιν γραμματοσημὸν 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταιν

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ προίκες. — Ἀπὸ τὸ ταξίδι μου. Ἡ Βενετία II'. — Ὅταν τῆς ἡσυχῆς βραδείας (μετάφρ. δὸς Εἰρήνης Νικολαΐδου). — Ἡ χιὼν (ὑπὸ δὸς Μαρίας Πινέλλη). — Μητέρες καὶ παιδιὰ. Γ' (μετάφρασις). — Συνταγαί. — Εἰδοποιήσεις. — Ὁ νέος Ραββί. (Ἐπιφυλλίς κατὰ μετάφρ. ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ, ὑπὸ δὸς Μαρίας Πινέλλη).

ΑΙ ΠΡΟΙΚΕΣ

Ἄφ' ἧς ἡμέρας εἰς ἀνώτερος λειτουργίαι τῆς δικαιοσύνης εἰς γλῶσσαν ἀσυνήθη διὰ τὴν ἐποχὴν μας, ἐκαυτηρίασεν ἀπὸ τοῦ δικαστικοῦ βήματος τὴν προικοθήριαν καὶ ἐξωγράψισε τοὺς προικοθήρας μὲ τόσον ἀμφιβόλου ποιότητος χρώματα, τὸ αἰώνιον καὶ ἀτελείωτον ζήτημα τοῦ γάμου ἐτέθη καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ τάπητος.

Ἐνας κύριος πατὴρ θυγατέρων, αἱ ὁποῖαι, ὡς μοῦ γράφει, εἶναι προικισμένοι με ἀρετὰς καὶ κάλλος καὶ νεότητα, ἀλλὰ καὶ με χρηματικὴν περιουσίαν, μοῦ ἐκφράζει τὴν ἐκπληξίν του, πῶς δὲν ἐπρότεινα ἕως τώρα εἰς τὰς ἀναγνωστρίαις μου νὰ ἐγείρουν διὰ κοινοῦ ἐράνου ἀνδριάντα εἰς τὸν κ. Μανιᾶκην, τὸν Ἀντισταγγελέα τοῦ Ἀρείου Πάγου. Καὶ ἀφοῦ δὲν ἔκαμα αὐτό, πῶς τοῦλάχιστον δὲν μετέφερα εἰς τὰς στήλας τῆς ἐφημερίδος μου τὰ χρυσᾶ λόγια τοῦ ῥήτορος.

Ἀλλὰ ἀπλούστατα, διότι τὰ ἐθεώρησα μόνον λόγια, ἀπλῶς λόγια, ἴσως ὠραῖα, ἴσως χρυσᾶ, ἀλλὰ τὰ ὅποια δυστυχῶς ὑπὸ τοὺς ἕρους, τοὺς ὁποῖους ζῶμεν σήμερον, σχεδὸν ἀπραγματοποιήτα. Αἱ προίκες, ἐφ' ὅσον αἱ γυναῖκες ἀνατρέφονται, ὡς ἀνατρέφονται σήμερον, δηλαδὴ ὡς καταναλώτρια μόνον καὶ ὄχι ὡς παράγοντες, εἶναι ἐν κακῶν ἀναγκῶν, μία πληγὴ ὀδυνηρά, ἀλλ' ἀθεράπευτος.

Καὶ μεθ' ὅσα καὶ ἂν λέγωμεν, μεθ' ὅσα καὶ ἂν γράφω-

μεν καὶ ἂν κηρίγ τωμεν τώρα ἐπὶ δέκα ὀκτῶ συνεχῆ ἔτη, οἱ γονεῖς, αἱ μητέρες, ἡ οἰκογένεια, αὐτοὶ οἱ ἄνδρες, αὐτοὶ οἱ σύζυγοι, αὐτὴ ἡ πολιτεία, τὰς γυναῖκας τὰς θέλουν μόνον καταναλωτρίαις, δηλαδὴ μόνον πεταλούδες με ὠραῖα χρώματα, μόνον πουλάκια με ὠραῖαν φωνήν, μόνον ἀντικείμενα ἐπιδεικτικὰ καὶ λάμποντα ἀπὸ ἐν ἐφήμερον φῶς καὶ τίποτε ἄλλο.

Ἐπὶ τοιούτους ἕρους ποῖος ἡμπορεῖ καὶ ποῖος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ εἰς ἕνα ἄνδρα, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι πλούσιος, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει ἐλπίδας κληρονομίας, ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἕνα μισθόν, ἢ ἀπὸ ἐν ὠρισμένον εἰσόδημα περιμένει νὰ ζήσῃ; τί τὴν θέλετε τὴν προίκα;

Ἀλλὰ θὰ σὰς ἀπαντήσῃ δικαιοτάτα καὶ ἀπλούστατα: Διὰ νὰ πληρῶνω τὴν μαγεύρισσαν καὶ τὴν τροφόν, καὶ τὴν παιδαγωγίαν καὶ τὴν ῥάπτριαν. Ὅλαι αὐταὶ ἀποτελοῦν μίαν δαπάνην μηνιαίαν, τοῦλάχιστον τριακοσίων δραχμῶν καὶ ἐγὼ μὲν αὐτὸν τὸν μισθὸν ἔχω.

Τί θὰ τρώγωμεν λοιπὸν καὶ ἀπὸ ποῦ θὰ πληρῶνωμεν τὸ ἐνοίκιον καὶ τὰ ἄλλα ἀπαραίτητα καθημερινὰ ἔξοδα;

Ὁ γάμος δὲν εἶναι φιλικὴ ἀγάπη, ἀλλ' εἶναι ἐξεταζόμενος καὶ ὡς πολιτικὸς καὶ ὡς θρησκευτικὸς θεσμὸς, εἰς τὴν ἐποχὴν μας τοῦλάχιστον, μία ἐταιρία δύο μετόχων, οἱ ὁποῖοι ἐφ' ὅσον δὲν καταθέτουν τὰ αὐτὰ κεφάλαια, δὲν ἡμπορεῖ παρὰ νὰ πτωχεύσῃ, ἢ νὰ μεταβάλῃ τὸν πτωχότερον ἐκ τῶν συμβαλλομένων ἀπὸ ἐταίρου καὶ συντρόφου εἰς ὑπάλληλον.

Καὶ νομίζω ὅτι ἡ ἐπικράτησις καὶ ἡ κυριότης τοῦ ἀνδρός ἐπὶ τῆς γυναίκης εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς ἔχει τὴν ἀρχὴν τῆς. Ὅταν εἰς περασμένους καιροὺς αἱ γυναῖκες δὲν ἔφεραν προίκας, ἀλλὰ καὶ μάλιστα παρεδίδοντο εἰς τὸν σύζυγον ἐπὶ καταβολῇ χρημάτων καὶ εἰδῶν ἐμπορευμάτων πρὸς τὸν πα-

τέρρα, φυσικά δὲν ἐγίνοντο σύντροφοι, ἀλλ' ἐν εἶδος δούλοι ἰσόβιοι, ἀγορασμένοι καὶ ὑποχρεωμένοι νὰ ὑποφέρουν ὕλας τὰς ἰδιοτροπίας τῶν κυρίων των.

Ἐπειτα ἀργότερα, ὅταν ὁ Χριστὸς ἐκήρυξε τὴν ἰσότητά τῶν δύο φύλων, καὶ ἡ πολιτεία ἤρχισε νὰ ἐξετάζη τὸν γάμον ὡς θεσμὸν κοινωνικόν, ἀναγκαῖον διὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου τῶν λαῶν, τότε καὶ οἱ νόμοι ἐτροποποιήθησαν, καὶ ὁ πατὴρ ὑπεχρέωθη νὰ θεωρῆ τὰ ἄρρενα καὶ θήλεα τέκνα τοῦ ἔχοντα τὰ αὐτὰ δικαιώματα ἐπὶ τῆς πατρικῆς περιουσίας.

Ἐκτοτε ἡ κόρη λαμβάνει μερίδιον ἐξ αὐτῆς, ὅπου, φυσικά, ὑπάρχει, καὶ γίνεται ἀπέναντι τοῦ νόμου ἴση πρὸς τὸν ἄνδρα, τὰ αὐτὰ μετ' ἐκείνου ἔχουσα ἐπὶ τοῦ οικογενειακοῦ πλούτου καὶ ἐπὶ τῶν ἰδίων τέκνων δικαιώματα. Ἡ προῖκα λοιπὸν ἐξησφάλισε τὴν γυναῖκα, ὅπως δῆποτε ὑλικῶς, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως τὴν προήγαγεν εἰς τὴν οικογενειακὴν ἱεραρχίαν, ἀπὸ κατωτέρου καὶ ὑποδεστέρου προσώπου, εἰς σύντροφον ἴσην μετὰ τοῦ ἀνδρός.

Καὶ ὅπου σήμερον ὑπάρχει μόρφωσις πραγματικὴ τοῦ ἀνδρός καὶ εὐγένεια αἰσθημάτων καὶ ἀρχαὶ καὶ ιδεώδη, ἡ γυνὴ ζῆ, σχετικῶς μετὰ τὰς γυναῖκας τοῦ παρελθόντος, πολὺ πλέον ἐλευθέρη καὶ εὐτυχῆς καὶ τιμωμένη καὶ ἀγαπωμένη.

Ὡστε ὁ θεσμὸς τῆς προικίσεως ὠφέλησε τὴν γυναῖκα. Καὶ εἶναι ἄδικον νὰ καταφερόμεθα κατ' αὐτοῦ ἡμεῖς αἱ γυναῖκες, ἐφ' ὅσον ἐννοοῦμεν νὰ ἀπολαμβάνωμεν τὰ ἐκ τῆς προικὸς ἀπορρέοντα πλεονεκτήματα, ἢ τοὺς δικαίωμα νὰ εἴμεθα κυρίαι καὶ ὄχι δούλαι τοῦ ἀνδρός, νὰ ζῶμεν ἀνέτως, νὰ ἔχωμεν μίαν θέσιν κοινωνικὴν, νὰ ἀπολαμβάνωμεν τὴν εὐχαρίστησιν μιᾶς ζωῆς ἀνέτου, μιᾶς εὐμαρείας εὐχαρίστου, μιᾶς κοσμητικῆς εὐπρεποῦς παραστάσεως.

Ἐφ' ὅσον ἔχομεν ἀξιώσεις ἐπὶ ὄλων αὐτῶν καὶ οὔτε δι' ἰδίας ἐργασίας, οὔτε δι' ἰδίων οἰκοκυρικῶν γνώσεων δυνάμεθα νὰ συνεισφέρωμεν τὸ ἀναλογεῖν μερίδιον εἰς τὸ οικογενειακὸν ταμεῖον, ὀφείλομεν νὰ ἀναγνωρίζωμεν δικαίαν τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἀνδρός, ὁ ὅποιος ἀπὸ τὸν γάμον δὲν ζητεῖ μόνον ἔρωτα, ἀλλὰ καὶ προῖκα.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Ἡ Βενετία

III'

Αὐτὰς τὰς ἡμέρας μετὰ τὰς φαντασμαγορικὰς δύσεις τοῦ ἡλίου ἐπανερχεται εἰς τὴν φαντασίαν μου ζωηρότερα ἡ Βενετία τῶν μεγαλοπρεπῶν δύσεων, ἡ Βενετία ἡ ἀκτινοβολοῦσα μέσα εἰς μίαν ρευστὴν πυρκαϊάν, τὴν ὁποίαν ὁ ἥλιος ἀνάπτει εἰς τὰ νερά της.

Ἀπὸ τὸ κρημνισθὲν κωδωνοστάσιον τὸ θέαμα τῆς φλεγομένης θαλάσσης, τῶν φλεγόμενων διωρύγων, τῶν φλεγόμενων λιμνῶν ἦτο κάτι ἐντελῶς φανταστικόν. Ἡ μεγάλη, ἡ εὐρεῖα, ἡ μετὰ ἀναπεπταμένον ὀρίζοντα θάλασσα ἐγίνετο ἡ ἐστία τῆς μεγάλης φωτιᾶς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐχύνετο ὡς χεῖμαρρος πύρινος καὶ ὀρμητικὸς εἰς τὴν μεγάλην διώρυγα δι' αὐτῆς πάλιν διωχετεύετο, εἰς τὰς μικρὰς ὡς χιλιάδες

φωτεινῶν γλωσσῶν, αἱ ὁποῖαι συστρέφονται καὶ περιτυλίσσονται ὡς ὄφεις περὶ τὰς μικρὰς νησίδας, μετὰ τὰ σπιτάκια τὰ γραφικὰ, τὰ ὁποῖα πλέουν εἰς μίαν φωτεινὴν ἀποθέωσιν.

Τὸ θέαμα αὐτὸ εἶναι μοναδικὸν εἰς τὸν κόσμον. Ἀπ' ἐκεῖ ἐπάνω δὲν διέκρινε τις εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν τὰ κάλλη καὶ τὰς ἀρμονίας τῶν μεγαλοπρεπῶν παλατιῶν καὶ τῶν ὠραίων ἐκκλησιῶν. Ἀλλὰ τὸ φωτεινὸν θέαμα τῶν δύσεων μετέβαλε τὴν πόλιν εἰς ἓν φανταστικὸν ὄνειρον φωτός. Αἱ γραμμαὶ, αἱ ὠραῖαι γραμμαὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἐχάνοντο ἀπὸ τὸ ὕψος ἐκεῖνο, ὡς χάνονται συχνὰ καὶ ἀπὸ πλησίον καὶ ὅταν ὁ ἥλιος μεσουρανεῖ καὶ ὅταν κρύπτεται ὑπὸ τὰ νέφη, τὰ ὁποῖα ἐξαπλοῦνται ἐπάνω της καὶ τὴν σκεπάζου ὡς ἀλουργίδες βασιλέων καὶ ὡς πορφύρα δογῶν.

Τὸ ρευστὸν περιβάλλον, ὁ κυματισμὸς ὁ ἀκατάπαυστος, ὁ αἰώνιος, ὁ διαρκὴς, ὅσον καὶ ἂν εἶναι μικρὸς καὶ ἡσυχος, προσδίδει εἰς τὴν πόλιν ὅλην κάτι ἀπὸ τὴν παλμικὴν κίνησιν καὶ δόνησιν του. Ὅταν μάλιστα ἡ ἀτμοσφαιρὰ ὑγραίνεται περισσύτερον, ὅταν ἡ Βενετία περιβάλλεται ὡς ὠραία ὀδάλισκη τοὺς λευκοὺς καὶ θαμβοὺς πέπλους της, τότε τὸ θέαμά της ἀλλάσσει. Αἱ γραμμαὶ χάνονται καὶ τὰ χρώματα ὀργιοῦν καὶ πλέκουν περὶ τὴν ὠραίαν νηρηίδα παλάτια μετὰ ἀμυδρὰ σχήματα, ἀραβουργήματα φωτεινὰ, ἐν εἶδος γριφῶδους ἀρχιτεκτονικῆς, ἡ ὁποία μεταβάλλεται ἀκατάπαυστα καὶ ἡ ὁποία δὲν ἔχει τίποτε κοινὸν οὔτε μετὰ τὸν γοτθικὸν οὔτε μετὰ τὸν μαυριτανικόν, ἀλλ' οὔτε μετὰ τὸν καθαρῶς Ἑνετικὸν ρυθμὸν.

Αὐτὴ εἶνε ἡ Βενετία ὄχι πλέον τῶν θετικῶν ἀνθρώπων, ὄχι τῶν θαλασσινῶν της, ὄχι τῶν λεμβούχων καὶ τῶν ξένων καὶ τῶν περιηγητῶν. Ἀλλ' ἡ Βενετία τῶν μεγάλων ζωγράφων, ἡ Βενετία τοῦ Τισιανοῦ καὶ τοῦ Τιντορέτου καὶ τοῦ Πάλμα, ἡ Βενετία ἡ μεταμρφομένη εἰς μίαν θαυμασίαν καλέτταν, ἀπὸ τὰ χρώματα τῆς ὁποίας ἐβγήκαν αἱ δύο Ἀφροδίται τοῦ Τισιανοῦ αἱ ἐξήπλωμέναι εἰς τὴν Tribuna degli Uffici τῆς Φλωρεντίας καὶ ὅλοι οἱ θαυμασίοι πίνακες τῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ Δογικοῦ Παλατιοῦ καὶ τῶν πολυπληθῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ὅλον τὸ μωσαϊκὸν φεγγαῦλον τοῦ Ἁγίου Μάρκου.

Αὐτὴ εἶναι ἡ φωτοβόλος καὶ ἡ φωταυγάζουσα Βενετία, ἡ αἰωνία πόλις τῶν ρεμβασμῶν καὶ τῶν ἐρώτων, ἡ μοναδικὴ πόλις τοῦ μυστηρίου, ἡ νοσταλγοῦσα τὰς νύκτας τὰς φωταπάτας τῆς ἡμέρας, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ἐκφυλιστικῆς ἀλλοφροσύνης ὄνειρευθεῖσα νὰ μεταβάλλῃ τοὺς νικηφόρους Κενταύρους της καὶ τὰς πολεμικὰς τριήρεις της εἰς τεχνητοὺς ἡλίους τῆς νυκτός.

Αὐτὴ εἶνε ἡ Βενετία τῆς παρακμῆς, ἡ Βενετία τῆς ἡδονῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ Βενετία τῆς Τέχνης. Οἱ ἡλιοκαυμένοι ψαράδες, οἱ ἐρυθρόδερμοι λεμβούχοι τοῦ παρελθόντος, οἱ ναυλασσαν καὶ ἔζων ἀπὸ τὴν θάλασσαν καὶ ἔγειναν μεγάλοι καὶ ἰσχυροὶ μετὰ τὴν θάλασσαν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐγνώριζαν ἄλλον θεόν, καὶ ἄλλον σύμμαχον καὶ ἄλλον προστάτην ἀπὸ αὐτὴν, δὲν τὴν εἶχαν ποτέ των ἀντιληφθῆ ὑπὸ τὴν ὄψιν της αὐτῆν.

Τὰ παίγνια τοῦ φωτός καὶ τὰ μυστηριώδη καὶ φαντα-

στικὰ φεγγαβολήματα ἦσαν δι' αὐτοὺς ἡ συννεφιά μόνον, ἡ ὁποία ἠνύσει ἢ ἠμπόδιζε τὰς ἐξορμήσεις των ἀπὸ τὸν θαλάσσιον λιμένα. Αἱ χρυσαῖοι καὶ μελιστάλακτοι δύσεις καὶ αἱ ροδόπελοι ἀνατολαὶ δὲν ἔλεγαν τίποτε εἰς τὴν τραχεῖαν ψυχὴν των. Τὰ χρώματα τὰ ἰδικὰ τῶν, τὰ ὁποῖα ἐμέθυαν τὸ πνεῦμά των καὶ συνεκλόνηζαν τὰς αἰσθήσεις των ἦσαν τὸ κόκκινον τοῦ θερμοῦ χυνομένου αἵματος καὶ τὸ ἀσημένιον τοῦ λάμποντος χάλυθος. Μόνον εἰς τὸ θέαμα αὐτὸ ἐμεθύοντο, μόνον μέσα εἰς τὸ ἀστραποβόλημα τοῦ χάλυθος καὶ εἰς τὸ χυνομένον αἶμα ἠντλησαν τὴν ἰσχύν καὶ τὸ μεγαλεῖόν των.

Ὡς οἱ Ἕλληνες, οἱ μεγάλοι εἰς τὴν δόξαν καὶ εἰς τὸ πολεμικὸν μένος πρόγονοί των, ἀπαράλλακτα καὶ αὐτοί, εὐθύς ὡς ἤρχισαν νὰ ἐντροφεῖν εἰς τὸ κάλλος καὶ νὰ ἀναζητοῦν εἰς ἔργα τέχνης ἀπολαύσεις ἅς αἱ μάχαιδὲν ἠδύναντο νὰ τοὺς δώσουν, ἤρχισαν νὰ ἐξαπθενοῦν καὶ νὰ ἐξαντλῶνται καὶ νὰ ἐκκρίπτουν. Ἡ διαδεχθεῖσα αὐτοῦγενεά, ὑπῆρξεν ἡδημιουργὸς τῆς ὠραίας Βενετίας, ἣτις ὅμως ἀνοίγει τὸν δρόμον εἰς τὴν Βενετίαν τῆς παρακμῆς. Τὸ κάλλος νικᾷ τὴν δύναμιν καὶ δὲν ὑπάρχει λαὸς εἰς τὴν ἰστορίαν τοῦ κόσμου ὅπου, ὁ ὅποιος νὰ διετήρησε συγχρόνως καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὸ κάλλος, τοὺς δύο αὐτοὺς παράγοντας τοῦ ἀληθοῦς καὶ ἐντελοῦς μεγαλείου.

Ὅπως δῆποτε ἡ ὠραία Βενετία ἔζησε καὶ θὰ ζῆσιν ἀθάνατος καὶ ὁ αἰὼν τῆς καλλιτεχνικῆς ἀκμῆς της δύναται νὰ θεωρηθῆ ὅπως καὶ τῶν Ἀθηναίων ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῆς δόξης της.

Ἡ μόνη διαφορὰ μετὰ τῶν δύο λαῶν καὶ τῶν δύο ἐποχῶν εἶναι, ὅτι ἐκεῖνη ἐδόξασε τὸ πνεῦμα μάλλον καὶ αὐτὴν ἡ ὕλη εἰς τὴν εὐγενεστέραν καὶ ἐντελεστέραν ἐνσάρκωσιν της. Ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Πλάτων καὶ ὁ Αἰσχύλος ἔμειναν αἱ μεγάλα πνευματικὰ κορυφαὶ τοῦ κόσμου, χωρὶς ἡ Βενετία νὰ δύναται νὰ ἀντιπαρατάξῃ εἰς τὸν ἰδικόν της χρυσοῦν αἰῶνα οὐδεμίαν προσωπικότητα ἐφάμιλλον, ἢ ἔστω καὶ μακροθεν προσεγγίζουσαν πρὸς αὐτούς. Ἐδῶ τὸ ἐμπνεόν τὸν Φειδίαν καὶ τὸν Ἰκτινὸν περιβάλλον δὲν ἦτο μόνον ἡ ὠραία φύσις μετὰ τὰς μαγικὰς πλαστικότητάς των ὠραίων γραμμῶν της καὶ μετὰ τὰς ἀπαραμίλλους φωτοσκιάσεις τοῦ Ἀττικῆ ὀρίζοντος. Ἐδῶ δὲν διελάλει μόνον ἡ δόξα τὰς ἱστορίας τῶν μεγάλων κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν θριαμβευτικῶν κατορθωμάτων. Ἐδῶ ἡ σοφία καὶ ἡ ἐπιστήμη ἔτρεχεν εἰς τοὺς δρόμους, καὶ ἡ ποίησις εἰς ἀριστουργήματα μεγαλοφυῆς ἐπλήρου τὸν ἀέρα ἀπὸ ἀρμονίας ὠραίας, ἀπὸ νοήματα ὕψηλά καὶ εὐγενῆ, ἀπὸ ἐξάρσεις, αἱ ὁποῖαι ἔδιδαν πέρα εἰς τὴν φαντασίαν καὶ ἐξιδανίκευαν πᾶσαν πεζότητα τῆς ζωῆς.

Κατὰ τοῦτο ὁ Φειδίας καὶ ὁ Ἰκτινὸς ὑπῆρξαν πολὺ εὐτυχέστεροι ἀπὸ τὸν Τιντορέττον καὶ τὸν Τισιανόν. Καὶ εἶναι ζήτημα ἂν οὗτοι μετὰ κέντρον δράσεως πνευματικῆς ὡς τῶν Ἀθηναίων δὲν θὰ ἀνεδεικνύοντο ἐξ ἴσου ὑπέροχοι ὅσον καὶ ἐκεῖνοι.

Ἀλλ' ἄρα ἔτι ὑπάρχει καὶ μεγάλη ἡ ἀπόστασις, ἡ χωρίζουσα τούτους ἀπὸ ἐκείνους; Καὶ ὅ,τι ἐπενόησαν καὶ ἐνεσάρκωσαν οἱ πρῶτοι εἰς τὸ μάρμαρον, δὲν τὸ ἀπέδωκαν

ἐξ ἴσου σχεδὸν τέλειον καὶ μετὰ τὴν πνοὴν τῆς ἰδίας πρωτοτυπίας οὔτοι εἰς τὸ χρῶμα; Αἱ εἰκόνες τοῦ Τισιανοῦ, αἱ εὐρισκόμεναι εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, ὡς ἡ τῆς παρουσιάσεως τῆς παρθένου παιδίου εἰς τὸν ναὸν καὶ ἡ ἄλλη ὡς τῆς Ἀποκαθηλώσεως τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοῦ σταυροῦ εἶναι μόνον ἔργα μεγάλου ζωγράφου ἢ καὶ μεγάλου ἀρχιτέκτονος καὶ μεγάλου ἐν ταύτῳ γλύπτου; Ἐὰν ὁ Ἕλλην ἀρχιτέκτων ἔδωκεν εἰς τοὺς ἰδρυθέντας ὑπ' αὐτοῦ ναοὺς ἐν σύνολον ἀρμονίας καὶ μεγαλοπρεποῦς κάλλους ἀπαραμύλλου, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἑνετὸς ζωγράφος μὴπως δὲν ἔδρυσεν διὰ τὸν θεὸν τῆς ἐποχῆς τοῦ ἰδίου βωμοῦ καὶ δὲν ἐθεμελίωσε τοὺς βωμοὺς τούτους ἐπάνω εἰς ὀλίγων μέτρων ὀθόνην μετὰ τὴν ἐντέλειαν ἀναλογιῶν καὶ προοπτικῆς. Ὡστε ὁ βλέπων νὰ μὴ ἐννοῆ, ἐὰν εὐρίσκειται πρὸ εἰκόνας ἢ πρὸ ἀληθινοῦ ἰδρύματος!

Ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν μοῦ ἔκαμεν ἡ εἰκὼν αὐτῆ τῆς Παρουσιάσεως τῆς Παρθένου εἰς τὸν ναόν, εἰς ἓνα ναὸν Ἰουδαϊκὸν βεβαίως, ὁ ὅποιος ὅμως τόσα εἶχε τὰ κοινὰ καὶ τὰ συγγενῆ μετὰ τοὺς μεγάλους ναοὺς τῆς Ἑθνικῆς τέχνης. Χωρὶς νὰ ἐπισκεφθῶ ποτε τὴν Ἰερουσαλήμ, χωρὶς καμμίαν ἀπολύτως νὰ ἔχω ἰδέαν τῆς ζωῆς καὶ τῆς κινήσεως τῆς μεγάλης αὐτῆς πόλεως κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν τῆς Θεομήτορος, ὅμως ἀφ' ἧς ἡμέρας εἶδα τὴν εἰκόνα τοῦ Τισιανοῦ, εἰσῆλθα, οὕτως εἶπεῖν, εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης.

Διότι ὁ Ἑνετὸς ζωγράφος τοῦτο τὸ μοναδικὸν καὶ ἐξαιρετικὸν φαινόμενον παρουσιάζει εἰς τὴν τέχνην του. Ὅτι αἱ εἰκόνες του εἰς τὰς ἀριστοτεχνικὰς συνθέσεις των δὲν ἀποδίδουν μίαν μόνον ἰδέαν, μίαν ψυχικὴν ἀποκάλυψιν, μίαν ὑπόθεσιν δραματικὴν ἢ εἰδωλλιακὴν, ἐν τοπεῖον, μίαν ἀλληγορίαν, ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ συγχρόνως καὶ μετ' αὐτῶν μίαν ἐποχὴν, ἓνα πολιτισμὸν, μίαν ἠθογραφίαν, ἐν σύνολον ζωῆς καὶ δράσεως καὶ κινήσεως, ἡ ὁποία προκαλεῖ τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν κατὰπληξιν.

Εἰς τὴν εἰκόνα αὐτὴν ἔχετε μίαν συγκέντρωσιν ἀνθρώπων εἰς τὸν δρόμον, πρὸ δύο τριῶν οἰκιῶν, αἱ ὁποῖαι ὁμοιάζουν παλάτια, πρὸ μιᾶς ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ὅσον καὶ ἂν εἶναι χάβρα πλακισιόνεται ὅμως εἰς τὴν μεγάλην εἰσοδὸν της ἀπὸ θαυμασίου κίονας Δωρικούς ἢ Ἴωνικούς καὶ ἔχει κλίμακα μαρμαρίνην, ὀδηγοῦσαν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ, κλίμακα ὁμοίαν τῆς ὁποίας πολὺ σπανίως βλέπετε εἰς τὴν ζωὴν σας.

Ἐνα κοριτσάκι κάπως ἀδέξιον καὶ δειλὸν μετὰ ἓνα θαυμάσιον γαλανὸν φορεματάκι ἀναβαίνει τὴν κλίμακα καὶ εὐρίσκειται εἰς τὸ μέσον αὐτῆς. Παχουλὸν μάλλον, ὄχι ἐξαιρετικῶς εὐμορφον, ἀλλ' οὔτε μορφῆς ἐξιδανικευμένης, ἀναβαίνει ὀλονὲν μετὰ μίαν κίνησιν τοῦ χεριοῦ του πρὸς τοὺς ἐπάνω ἵσταμένους λευίτας, οἱ ὁποῖοι φαίνονται νὰ τὸ περιμένουν διὰ νὰ τὸ εὐλογήσουν. Κάτω, ὡς παρακολουθοῦσα τὸ θέαμα, μία χωρὶς πωλήτρια αὐγῶν μετὰ φόρεμα καὶ αὐτὴ ζωηρῶν χρωμάτων καὶ μετὰ στάσιν γυναικὸς τῆς ἀγορᾶς, καὶ κοντὰ της εἰς τὸ πρῶτον κάγκελον τῆς κλίμακος ἐν ἀγαλμα, ἐν ἔργον τέχνης, τὸ ὁποῖον δίδει ἀμέσως τὸν τόνον τῆς προόδου καὶ τῆς αἰσθητικῆς ἀναπτύξεως τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Παρὰ

πέρα γυναίκες, άνδρες, παιδιά, φαίνονται ως να διευθύνονται και αυτοί εις την εκκλησίαν και ως να εκπλήσονται δια την προσοχήν, ἣν οἱ ἀρχιερεῖς δίδουν εις τὴν μικρὴν. Καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ κίνησις καὶ ἡ ζωὴ ὑπὸ ἑνα οὐρανὸν θαυμασίων, με νέφη χρυσοῦ, τὰ ὁποῖα κατεβαίνουν ἕως τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, με παρὰ πέρα καὶ ἐδῶ ἐκεῖ δρόμους, γωνίας, σπίτις, ὀβελίσκους, κινοστοιχίαις, κἄτι ὡς μίαν ὁλόκληρον πόλιν, τὴν ὁποῖαν ἀντικρίζετε εἰς κάποιον ἀπόστασιν ἀπὸ ἑν ὑψηλότερον μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκειται ἡ θύρα τῆς εἰσόδου τῆς αἰθούσας αὐτῆς.

Ὁ Τισιανὸς ἐδῶ δὲν εἶναι πλέον ὁ ζωγράφος μόνον. Ἄλλ' εἶναι ὁ ἀρχιτέκτων τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἶναι ὁ γλύπτῃς τῶν κιόνων καὶ τῶν ἀγαλμάτων καὶ εἶναι ὁ οἰκοδόμος καὶ ὁ κοσμητὴς τῶν παλατιῶν, καὶ εἶναι ὁ ποιητὴς ἑνὸς οὐρανοῦ με θαυμάσια σύννεφα καὶ εἶναι ὁ ράπτῃς φορεμάτων καὶ εἶναι ὁ πλάστῃς ἀνθρώπων καὶ εἶναι ὁ ἐρευνητὴς καρδιῶν καὶ εἶναι ὁ ἱστορικός καὶ ὁ μυθογράφος μιᾶς ὠραίας καὶ ἀγίας καὶ ποιητικῆς παραδόσεως.

Καὶ αἰσθάνεσθε ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ κάμνει με τὴν ἡσυχίαν καὶ με τὴν αὐτοπεποίθησιν, με τὴν ὁποῖαν μόνον οἱ προνομιούχοι τῆς τύχης καὶ τῆς φύσεως κάμνουν ὅ,τι θέλουν, χωρὶς κόπον, χωρὶς κούρασιν, χωρὶς στενοχωρίαν. Τὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου εἰς ἡμέρας μόνον, ἡμπορεῖ κάλλιστα νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τοὺς Ἑβραίους ζωγράφους. Ἀφοῦ ἐπῆραν τὸ φῶς καὶ τὰ χρώματα ἀπὸ τὴν θαυμασίαν παλέταν, τὴν ὁποῖαν ἡ Βενετία προβάλλει ἐμπρὸς τῶν εἰς πᾶσαν ὥραν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ἀκόμη, δὲν εἶχαν ἄλλο παρὰ νὰ τραβοῦν γραμμὰς καὶ νὰ δημιουργοῦν οὐρανοὺς καὶ θαλάσσας καὶ νὰ συνοικίζουσιν πόλεις καὶ νὰ ξαναρχίζουσιν, Ἐπιμηθεῖς αὐτοί, ὁλόκληρον τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπίνης δημιουργίας.

ΟΤΑΝ ΤΙΣ ΗΣΥΧΕΣ ΒΡΑΔΙΕΣ.....

Τὴν ὥρα ποῦ τὸ χωριὸν φαίνονταν πῶς κοιμώτανε σὲ μιὰ σιωπηλὴ ἡσυχία, ἀπὸ ἑνα σπίτι κοντὰ στὴν ἐκκλησοῦλα, τὸ ὁποῖο φυλάγανε δύο ἀπέραντα πεῦκα μπρὸς στὴν πόρτα, ἀκούγονταν ἑνα τραγοῦδι ποῦ δὲν θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ. Τὸ ὄργανο ποῦ τὸ συνῴδευε ἦταν ἑνα εἶδος πιάνου καὶ ἡ φωνὴ ἦτανε κουρασμένη τρεμουλιαστὴ· τὸ τραγοῦδι πάντα τὸ ἴδιο, ἀπὸ τὴν Λουίζα Μίλλερ. «Ὅταν τίς ἡσυχες βραδιές»...

Ἰέρασαν πολλὰ χρόνια καὶ ὅταν εἶμαι μονάχος τὴν ὥρα τοῦ ἔσπεριου, στὴν ἡσυχία τοῦ σπιτιοῦ μου ποῦ εἶνε κοντὰ στὸ σχολεῖο, μοῦ φαίνεται πῶς ἀκούω ἀκόμα τὴ φωνὴ αὐτῆ καὶ μιὰ περίεργη συγκίνηση με πιάνει.

Ἀπὸ εἴκοσι χρόνια εἶμαι δάσκαλος τοῦ σχολείου. Ἐπειτα ἀπὸ τόσο καιρὸ καὶ ἀφοῦ πολλὰ πρόσωπα δὲν ὑπάρχουνε πλέον, μπορῶ νὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν περίεργη καὶ ἐνδιαφέρουσα ἱστορία.

Εἶμαι πολὺ λίγο περίεργος καὶ ἔπειτα ἀπὸ ἑνα χρόνο ἔμαθα τ' ὄνομα τῆς τραγοῦδίστριας αὐτῆς. Ἦτανε μητέρα ἑνὸς μικροῦ μαθητῆ μου καὶ τὴν ἔλεγον κυρία Κάρση. Τὴν γινώριζα πολὺ λίγο, εἶχε ἔρθει δύο τρεῖς φορές στὸ σχολεῖο γιὰ νὰ μοῦ συστήσῃ τὸ γυιὸ τῆς καὶ ἀνταλλάξαμε δύο

τρίκ λόγια. Ἡ κ. Κάρση εἶχε πρόσωπο ἀκόμη ἐνδιαφέρον, ἂν καὶ τὰ μαλλιά τῆς ἦτανε ψυχρὰ καὶ πρόωρες ζωωμακτιῆς γέμιζαν τὸ πρόσωπό τῆς. Ἀληθινὰ ὠραῖα δὲν ἔμεναν παρὰ τὰ μάτια τῆς καὶ τὸ χαμόγελο, ἑνα χαμόγελο λυπητερό καὶ ὠχρὸ σὰν δύση τοῦ φθινοπώρου. Ἐνα βράδυ στὰ τέλη τοῦ Μαΐου ὁ διευθυντὴς τοῦ Σχολείου με ἔφερε στὸ σπίτι τοῦ Κάρση. Αἰσθάνθηκα μιὰ περίεργη ἐντύπωση ὅταν μπῆκα μέσα στὸ μικρὸ σκλόνο τὸ συγυρισμένο με ἀρχαῖο τρόπο.

Ὁ ἀντρακτῆς ζωγράφος τῆς ἀρχαίας σχολῆς, με δέχτηκε σὰν φίλο, με τὴν εἰλικρινῆ ἐκείνη καλοσύνη ποῦ ἔχουνε μερικοὶ καλλιτέχνες.

Ἀπάντησα στὸ σπίτι αὐτὸ ἑνα παλιὸ φίλο μου, τὸν ὁποῖον εἶχα νὰ δῶ εἴκοσι χρόνια· τὸν ἔλεγε Ὁρλάνδη καὶ μοῦ διηγήθηκε, πῶς στὸ διάστημα τῶν εἴκοσι αὐτῶν χρόνων εἶχε γυρίσει τὸν κόσμον, κἀνοντας ἀπὸ λίγο ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα. Πῆγε στὴν Ἀγγλία, στὴν Αἴγυπτο, στὴ Ρωσία καὶ τέλος στὴν Ἀμερικήν.

— Τώρα—εἶπε—θὰ μείνω ἐδῶ γιὰ λίγο καιρὸ. Δὲν μπορῶ πλέον· ἔχω τὴ νοσταλγία τοῦ τόπου αὐτοῦ.

Δὲν ξέρω γιὰτὶ κύτταξεν τὴν κ. Κάρση. Τὰ ἰρωτεῖνὰ μάτια τῆς κύτταξαν τὸν Ὁρλάνδη με βλέμμα, τὸ ὁποῖον ἦτανε σὰν σιωπηλὴ ἀπελπισία, σὰν ἐρώτηση ποῦ γίνονταν με στενοχωρία.

Τὸ βλέμμα ἐκεῖνο μοῦ ἔκανε ἐξαιρετικὴ ἐντύπωση, μοῦ φάνηκε ὅμοιο με τὸ βλέμμα ἀνθρώπου ποῦ εἶνε ναυαγισμένος καὶ κυττάζει νὰ σωθῇ πάνω σὲ μιὰ σανίδα.

Καὶ ἐκείνη τὴ βραδεῖα ἐπανέλαβε τὸ τραγοῦδι. Στῆς πρῶτες νότες ἡ γυναῖκα αὐτὴ μεταμορφώθηκε. Ἐκάνεισε εἴκοσι χρόνια, ἀλλὰ κατὰ τὸ τέλος τὸ πρόσωπό τῆς ἔγινε ὠχρότατο, τὰ χεῖλιά τῆς τρέμανε. Ἀπὸ ὦρα κάποιος ἀκουμπήσε στὴν καρτέλα μου καὶ στὴν ἀρχὴ τὴν κουνούσε σιγὰ, τὸ κούνημα ὅμως αὐτὸ αὔξησε ἅμα τέλειωσε τὸ τραγοῦδι. Σηκώθηκα καὶ εἶδα τὸν Ὁρλάνδη, ὁ ὁποῖος βλέποντας τὴν ἐκπληξή μου ἠθέλησε νὰ δικαιολογηθῇ.

— Ὅταν ἀκούω αὐτὴ τὴ μουσικὴ τρέμω. Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο δὲν με κάνει νὰ αἰσθανθῶ ἡ νέα μουσικὴ μοῦ τὸ δίνει ἡ παλιὰ. Ἐπειτα ἀναψὲ ἑνα τσιγάρο καὶ ἄρχισε νὰ καπνίζει.

Ἡ κυρία Κάρση ἔμενε καθισμένη στὸ πιάνο, με τὰ χέρια ἀκουμπισμένα πάνω στὰ κόκκαλα, τὰ μάτια χωρὶς φῶς, σκυμμένη, σὰν κάτω ἀπὸ ἑνα μεγάλο βάρος. Βαθειὰ σιωπὴ διαδέχτηκε τὸ τραγοῦδι.

Μέσα στὴν ἄλλη κάμαρα εἶδα τὸ μικρὸ Μάριο σκυμμένο πάνω στὰ βιβλία του καὶ τὰ τετράδιά του καὶ τὸ ζωγράφο καθισμένον με τὴν πίπα στὸ στόμα· οἱ ἄλλοι διάβαζαν ἐφημερίδες ἢ βλέπανε εἰκόνες. Ἀπὸ τὸ ὀλόνοιχτο παράθυρο φαίνονταν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πεῦκα τὸ φεγγάρι. Δὲν θὰ ξεχάσω ποτέ τὴ βραδεῖα ἐκείνη.

Πέρασα ὅλο τὸ μῆνα Αὐγούστο καὶ ἑνα μέρος τοῦ Ὀκτωβρίου στὴ Γένοβα, ἔπειτα γύρισα γιὰτὶ πλησίαζε ὁ καιρὸς ποῦ θ' ἄνοιγε τὸ σχολεῖο καὶ ἔπρεπε νὰ βρεθῶ στὴ θέση μου. Τὴν τελευταία μέρα τοῦ Ὀκτωβρίου πῆγα στὸ νεκροταφεῖο· εἶχα ἐκεῖ μερικοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους. Στὸ μισὸ δρόμο τοῦ νεκροταφείου εἶδα μέσα σὲ μιὰ ἄμαξα τὴν κυρία Κάρση

μονάχη, κρατούσε ἑνα ὠραῖο στεφάνι ἀπὸ χρυσάνθεμα καὶ ἄσπρες ντάλιες, λίγο πιὸ πίσω σὲ μιὰ ἄλλη κλειστὴ ἄμαξα νόμισα πῶς εἶδα τὸν Ὁρλάνδη. Ἐνόησα ὅτι κάποιος φοβερό περασμένο ἐβασάνιζε καὶ τοὺς δύο, ἀλλὰ γιὰτὶ αὐτὴ ἡ ἐκδρομὴ στὸ νεκροταφεῖο; τὸ ἔμαθα ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὦρα. Ἀφοῦ ἔβλεπα τὰ λουλούδια πάνω στοὺς τάφους τῶν φίλων μου, περιτριγυρίζα γιὰ νὰ βρῶ ἑνα ἀκόμα, ὅταν εἶδα τὴν κ. Κάρση καὶ τὸν Ὁρλάνδη κοντὰ σ' ἑνα μικρὸ μνημεῖο ἀπὸ ἀπλὸ μάρμαρο. Ἐκείνη ἦτανε γονατισμένη, εἶχε ἀκουμπήσει τὸ κεφάλι στὸ μάρμαρο καὶ ἔκλαιγε· ἐκεῖνος, στέκονταν κοντὰ τῆς χωρὶς καπέλλο καὶ κύτταζε τὸ μνημεῖο σὰν νὰ ἠθελε νὰ περάσῃ με τὴ βλέμμα τὸ μάρμαρο.

Ἐπλησίασα σιγὰ, σιγὰ· ἔπειτα ἀπὸ λίγο καὶ ἡ Κάρση σηκώθηκε, φίλησε τὸ μνημεῖο καὶ πέρνοντας ἀπὸ τὸ χέρι τὸν Ὁρλάνδη, ὁ ὁποῖος ἔμενε σὰν ἀποπετρωμένος, τραβήχτηκεν κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα. Δὲν τοὺς εἶδα πιά, ἀλλ' ἄκουσα καλὰ τὴ φωνὴ τῆς. Τώρα, ἔλεγε πρέπει νὰ φύγῃς σὲ περιμένουμε ἐκεῖ κάτω· ἔχεις τὰ καθήκοντά σου ἐκεῖ καὶ ἐγὼ τὰ δικά μου· ὁ Ὁρλάνδη ἀπάντησε κἄτι, καὶ ἀπομακρύνθηκν. Ὅταν ἔφευγα ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο ξαναπέρασα ἀπὸ τὸ μικρὸ τάφο καὶ εἶδα ἑνα ὄνομα μονάχα, γραμμένο με μεγάλα μαῦρα γράμματα: Μαρτίδη Ὁρλάνδη.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγες βδομάδες ἦρθε καὶ με ἦρε ὁ Ὁρλάνδη καὶ μοῦ εἶπε πῶς ἔφευγε τὴν ἄλλη μέρα· κάθησε μπρὸς στὴ φωτιὰ καὶ ἀναψὲ ἑνα τσιγάρο.

Ὁ καιρὸς ἦτανε ἐλεεινός, ἔβρεχε καὶ φυσούσε πολὺ, τὸν προσκάλεσα νὰ μείνῃ μαζὶ μου.

— Μένω μοῦ εἶπε· ἐσὺ θὰ πᾶς νὰ κοιμηθῆς· ἐγὼ θὰ καθίσω ἐδῶ κοντὰ στὴν φωτιὰ· δὲν ἔχω ὕπνο.

— Θὰ κουρασθῆς, τοῦ εἶπα, καὶ πῶς θὰ μπορέσης νὰ φύγῃς αὔριο;

— Τί πειράζει, μοῦ ἀπήντησε· εἶμαι τόσο κουρασμένος νὰ ζῶ, ποῦ δὲν αἰσθάνομαι οὔτε τὴν κούραση οὔτε τὸ χᾶσιμο τοῦ ὕπνου, ὅλα αὐτὰ δὲν θὰ βαστάξουνε πολὺ. Ἀναψὲ ἄλλο τσιγάρο καὶ εἶπε: πεθαίνει κανεὶς με δύο τρόπους: Οἱ πιὸ εὐτυχημένοι πεθαμένοι εἶνε ἐκεῖνοι ποῦ ἐπεσεκέθηκα χτές· οἱ ἄλλοι καθὼς ἐγὼ, περπατοῦν, τρῶνε, κοιμούνται καὶ γελοῦνε ἀκόμ. α. . . καὶ γελοῦνε! Σῶπασε, ἡ βροχὴ καὶ ὁ ἀέρας ἐξσκολοῦθουσανε.

— Τί φοβερὴ νυχτιὰ, εἶπε ὁ Ὁρλάνδη· ὅταν βρέχῃ συλλογίζεσαι τοὺς πεθαμένους σου; Δὲν νομίζεις πῶς θὰ εἶνε πολὺ ἄσχημα, κάτῃ ἀπὸ τὴν κρύα γῆ;

— Ἐγὼ ἔχω μιὰ κόρη, ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸν τόπο... Τώρα θὰ ἦτανε δώδεκα χρόνων· τί ὅμορφη ποῦ θὰ ἦτανε! Ἐταν πέθανε ἦτανε δέκα, καὶ ἐγὼ ἤμουν μακρὴ. Δὲν θὰ ξαναγυρίσω πιά ἐκεῖ. Θὰ σοῦ τὰ πῶ ὅλα, γιὰτὶ θέλω, ὅταν θ' ἀνθίσουνε τὰ πρῶτα τριαντάφυλλα νὰ τῆς πᾶς ἑνα μεγάλο μπουκέτο στὸ τάφο τῆς, μονάχα μιὰ φορά, τὴν ἀνοιξὶ καὶ ὄχι πλέον.

Ὁ Ὁρλάνδη ἄρχισε τὴν ἱστορία του.

— Ἐχουνε περάσει εἴκοσι χρόνια ἀπὸ τότε, ὅταν μιὰ βραδεῖα περῶντας ἀπὸ ἑνα ἐξοχικὸ δρόμο, ἄκουσα μιὰ φωνὴ τόσο ὠραία ποῦ με συγκίνησε. Μοῦ φάνηκε πῶς εἶχα καὶ ἄλλοτε ἀκούσει αὐτὴ τὴ φωνὴ καὶ ἡ φαντασία μου παρου-

σίασε καὶ τὴ γυναῖκα ποῦ τραγοῦδοῦσε. Φαντάσου ποιά ἦτανε ἡ ἐκπληξή μου ὅταν ἔπειτα ἀπὸ λίγους μῆνες τὴν γινώρισα καὶ τὴν ἦρα ἴδια ὅπως τὴν εἶχα φαντασθῇ.

Τὴν κόρη τὴν ἀγάπησα, με ἀγάπησε, ἔγινε γυναῖκα μου μυστικά, χωρὶς κανεὶς νὰ τὸ ξέρῃ, διότι οἱ γονεῖς μου δὲν εἶδαν ἄδειαν. Μετὰ τὸν γάμον μας ἔμεινε στὸ σπίτι τῆς καὶ ἐγὼ εἰς τὸ δικόν μου. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ συνέβη κἄτι φοβερὸ στὴν Τράπεζα ποῦ ἤμουνα ταμίας, καὶ εἶδα τὴν πόρτα τῆς φυλακῆς ν' ἀνοίγεται μπροστὰ μου· ἂν δὲν κατόρθωνα νὰ πληρώσω εἶχα ἀποφασίσει ν' αὐτοκτονήσω. Ἀλλὰ βρέθηκε φίλος μου, ὁ ὁποῖος προτεφέρθηκε νὰ με σώσῃ, ἂν ἐμεσίτετα νὰ τὸν δεχθῇ ὡς σύζυγον ἡ γυναῖκα μου. Φυσικὰ δὲν ἤξευρε τὸν γάμον μας καὶ ἦτο τρελλός ἀπὸ ἔρωτα. Ἐτσι ἡ ἄλλοιῶς ἤμουνα χαμένος γι' αὐτήν. Τῆς ἐπρότεινα νὰ με σώσῃ καὶ με ἔσωσε.

Ὁ Ὁρλάνδη δικαίωθηκε, με κύτταξε καλὰ, ξανάναψε τὸ τσιγάρο του καὶ ἐξσκολοῦθησε.

Ἀλλὰ ὁ γάμος μας ὁ ὁποῖος εἶχε γίνε μὲς δέκα πέντε ἡμέρες πρὸ τῆς καταστροφῆς με ἔκανε πατέρα ἑνὸς ὠραίου κοριτσιοῦ. Ὡς φίλος τοῦ σπιτιοῦ παρεκκολληθῆσα τὴν ἀνάπτυξή του καὶ ἤμουν τρελλός γιὰ τὴν ἀγάπη του, Ἦταν ὡς ἐπτὰ χρόνων, ὅταν ἀναγκάσθηκα νὰ φύγω γιὰτὶ ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ προδοθῶ. Ἀπὸ τότε ἐταξείδευσα σὰν τρελλός, χωρὶς πούθεν νὰ εὔρω ἡσυχία.

Ἐπειτα ἀπὸ ἐπτὰ χρόνια ἔμαθα πῶς πέθανε. Τὴν ἡμέρα ποῦ ἔλαβα τὴν εἶδηση νόμισα πῶς θὰ ἦτανε ἡ τελευταία τῆς ζωῆς μου... Δὲν ξέρω γιὰτὶ γύρισα, ἀφοῦ ἤξερα πῶς δὲν θὰ βρῶ παρὰ ἑνα τάφο. Ἐαναεῖδα τὴν Καταιρίνα καὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ σοῦ πῶ τὴν ἐντύπωση μοῦ ἔκανε. Καὶ τώρα φεύγω καὶ βέβαια δὲν θὰ ξαναἰδοθῶμε πλέον.

Ἐπειτα ἀπὸ λίγη ὦρα σηκώθηκε φιληθήκαμε σιωπηλὰ καὶ τὸν εἶδα νὰ φεύγῃ στὴ σκοτεινὰ τῆς ἄγριας νύχτας. Ἐπειτα ἀπὸ τρία χρόνια ἅμα γύρισα ἀπὸ τὸ ταξείδι μου ἦρα τὸ σπίτι κλειστὸ, ἔμαθα πῶς ἡ κ. Κάρση πέθανε καὶ πῶς ὁ ἀντρας τῆς με τὸ ἄλλο μικρὸ ἔφυγαν γιὰ τὴν ἐπαρχία.

Τώρα τίς φεγγερολουσμένες νυχτιῆς νομίζω πῶς ἀκούω τὸ παλιὸ πιάνο καὶ τὴν ἡσυχὴ καὶ συμπαθηστάτη φωνὴ νὰ τραγοῦδῇ: «Ὅταν τίς ἡσυχες βραδιές...»

(κατὰ μετάφρασιν)

Εἰρήνη Νικολαΐδου

Η ΠΡΩΤΗ ΧΙΩΝ

Ὅποια λάμψις! Ὅποια ὠραιότης! Χρῶμα πρωΐμου χειμῶνος θαυμάσιον. Ὅλα λευκά. Ὅλα καλύπτει τὸ ἀπαράμιλλον λευκὸν τῆς ἀφρώδους χιῶνος χρῶμα· λευκὸς ὁ οὐρανός, λευκαὶ αἱ οἰκοδομαί, λευκοὶ οἱ διαβάται. Τὰ δένδρα ἐξαιρέτως ὠραῖα ὑπὸ τοὺς λευκοὺς τῶν μανθῶας. Ἐστόλισεν ἡ χιῶν τοὺς κλάδους, πλέξασα ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κλώνου εἰς τὸν ἄλλον τεχνικώτατα τρίχαπτα. Τὸ ψῆχος δριμύ· πνοὴ ἀνέμου δὲν ὑπάρχει. Ὅλη ἡ φύσις φαίνεται κοιμωμένη ὑπὸ τὸ ἀπαλὸν κάλυμμα τῆς.

Τὰ φυτὰ κοιμῶνται, τὰ παιδιὰ ὅμως εἶνε ὑπὲρ ποτε ζωηρά. Εἰς πύσας διασκεδάσεις δὲν τὰ προσκαλεῖ ἡ διαχυτικὴ χιῶν ἐπὶ τοῦ ἐξαστράπτοντος ἀπῆτος, τὸν ὁποῖον ἔστρω-

σε! Πρὸ πάντων ἡ λιθοβολία, ἡ κθαρά, ἡ πάλλευκος! Οὔτε πηλὸς μαῦρος, οὔτε λίθος πληγῶνων, ἀλλὰ γέλωτες καὶ ὀξεῖαι κραυγαὶ ἀπολαύσεως. Ὑστερον ἡ παγοδρομία. Ὡ! ἡ θαυμαστὰ διασκέδασις μὲ τοὺς ἐλιγμούς καὶ τὰς κάμψεις χειλιδόνων, μὲ τὴν χάριν τοῦ ὡς σελφιδῶς στροβιλιζομένου σώματος ἐπὶ τοῦ κρυσταλλίνου ἐδάφους. Πῶς γαλθάνιζει, πῶς δελεάζει παρὰ τοὺς κινδύνους τῶν συχνῶν πτώσεων.

Ἄλλὰ δὲν εἶνε διὰ τὴν παροχὴν μόνον διασκέδαστων ἀγαπητῆ ἡ χιῶν, εἶνε καὶ παράγων ὠφέλιμος, ἐπισκέπτρια ἐπιπερδῆς. Πόσαι χιλιάδες χειρῶν ἀποκοτῶν χάριν τῆς ἐργασίας. Ἀρκετὰ στρογγύλους ἀριθμούς προυσιάζουν τὰ ἡμερήσια φύλλα εἰς πτωρίζοντας, σκρώνοντας καὶ δι' ἀμυξῶν μεταφέροντας τὴν χιῶνα. Ὑπάρχουν καὶ οἱ στενάζοντες εἰς τὴν ἐμφάνισίν τῆς. Πρῶτα πρῶτα ἔρχονται τὰ πουλάκια τὰ μὴ ἀποδημητικά. Ἡ χιῶν εἶνε ὑψηλὴ ὑπὲρ τὰ 30 ἑκατοστόμετρα ὥστε ἀπὸ τὸ χῶμα δὲν ἔχουν νὰ ἐλπίζουν τίποτε· τὰ δένδρα γυμνὰ φύλλον κατάρροτα ἀπὸ χιῶνα· τί μένει τῶρα διὰ τὰ πτωχὰ μικρά; ἡ ἐπαιτεία. Τοῦτο καὶ κάμουν. Μὲ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἀρχίζουν νὰ τρέχουν ἀποδέξωστος εἰς ἐξώστην· κτυποῦν διὰ τοῦ ῥάμφους τὸ γυζλι τῶν πραθύρων; τοῖου τοῖου. Καὶ ἐγὼ ζῶ, καὶ ἐγὼ ὑπάρχω, μὴ μὲ λησμονεῖτε! φαίνονται ὡς νὰ λέγουν· βλέπετε τὸν καιρὸν· δὲν μὲ βοηθεῖ· δὲν ἔμπορῶ νὰ προμηθευθῶ τίποτε· βοηθήσατέ με σεῖς τῶρα καὶ ἐγὼ θὰ σᾶς τὸ ἀνταποδώσω ἀργότερα. Διὰ τῆς φωνῆς μου θὰ φαιδρῶν τὰς ἡμέρας σας,

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΕΝ ΔΙΗΓΗΜΑ ΑΠΟ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Ο ΝΕΟΣ ΡΑΒΒΙ

Ἄφου ἀπεσύρθησαν καὶ δισκορπίσθησαν οἱ πρὸ τοῦ οἴκου τοῦ Φαρισαίου συνηγμένοι, ἡ Ῥαχὴλ μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς παρέδωκαν τὴν κόρην πρὸς τὴν μητέρα τῆς καὶ ἔφυγαν ἐπίσης.

Ὁ θεραπευθεὶς υἱὸς πρῶτον αὐτοῦ καθῆκον ἐθεώρησε τὴν πρὸς τὸν σωτήρα του εὐγνωμοσύνην. Εἶπε τοῦτο πρὸς τὴν μητέρα, τὴν ἀπεχαιρέτησε, καὶ ἐκίνησε πρὸς ἀναζήτησίν του, ὅπως τὸν εὕρῃ καὶ τὸν εὐχαριστήσῃ.

Ὁ Διδάσκαλος δὲν ἴτο πλέον εἰς τὰ μέρη τῆς θαλάσσης τῆς Τιθεριάδος. Ἐζήτησε πληροφορίας περὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, εἰς τὰ περί· πουθενὰ δὲν ἠμπόρει νὰ τὸν εὕρῃ· τινὲς τῶν μαθητῶν τοῦ εἶπον, ὅτι εἶχε φύγει διὰ τὴν Περαιάν, δὲν ἤξευρον ὅμως ἀκριβῶς ποῦ, ὅπως ὄρισον τὸ μέρος, οὐδὲ τὸν καιρὸν τὸν ὅποιον ἤθελε διαρκέσει τὸ κήρυγμα.

Συνήθως μετὰ μακρῶν ταξιδίων καὶ πολυήμερον διδασκαλίαν ὁ Σωτὴρ ἀπεσύρετο εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, μόνος ἐπὶ τῆς κορυφῆς, εἰς τὴν συνήθη του θέσιν, διερχόμενος τὰς νύκτας ἐν προσευχῇ. Οἱ μαθηταὶ ἐγνώριζαν τοῦτο. Ὁ Βαροὺχ ἀπεφάσισε νὰ υπάγῃ ἐκεῖ νὰ περιμένῃ τὸν μέγαν εὐεργέτην του, τὸν ὅποιον δὲν ἐγνώριζε κατὰ φυσικὸν λόγον προσωπικῶς, εἰμὴ ἐκ τῆς φωνῆς.

Τὸ θέρος παρήλθεν· ἡ ἐσπερινὴ δρόσος τοῦ φθινοπώρου ἤρχισε νὰ γίνεται ἐπαισθητῆ· ἡ μήτηρ ἤρχισε νὰ ἀνησυχῇ διὰ τὸν υἱόν, τὸν ὅποιον ἐγνώριζεν ἐκτεθειμένον εἰς τὴν ὑγρασίαν τοῦ ὄρους, ἀλλ' ὁ ἴδιος ἔλεγε πρὸς αὐτήν, ὅταν ἤρχετο εἰς τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ὅπως τὴν ἴδῃ, ὅτι δὲν ἤθελεν ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν οἶκόν των πρὶν ἐκπληρώσῃ τὸ ἱερόν του καθῆκον.

Μίαν ἑσπέραν τέλος, ὅπου ἡ σιλήνη ἦτο κρυμμένη ἐπὶ σκῆ-

ἄθρον θὰ ἐξυπνήσῃ ὅλη ἡ φύσις θὰ καθορίζω τὴν ἀτμόσφαιραν ἀπὸ τὰ μικρῖθια καὶ ἐντόμα, τὰ ὅποια βλάπτουν τὸν ὄργανισμόν σας καὶ καταστρέφουν τὰ φυτὰ σας· θὰ ἔχετε ὠραία ἄνθη καὶ καρπούς. Θὰ προσφέρω διὰ τῆς ἐργασίας μου τὸν φόρον, τὸν ὅποιον ὀφείλω, εἰς τὸ κοινὸν ταμεῖον. Μερικὰ ψυχία ἀπὸ τὸ τραπέζι σας, ἐν—δύο φύλλα ἀπὸ τὰ χορταρικά σας καὶ περῶ τὴν ἡμέραν μου, καὶ διέρχομαι τὸ δύσκολον πέρασμα τῆς παγωμένης ὥρας. Μὴ μ' ἀφήσετε νὰ χαθῶ»

Τόσον μόνον ἤξεύρει νὰ εἶπῃ ὁ μικρὸς ἀγορευτῆς περιγράφων τὴν δεινὴν θέσιν του. Πόσα πουλάκια μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸ βασίλειον τῶν πτερωτῶν εὐρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, περιωρισμένα ὑπὸ τῆς χιῶνος καὶ τοῦ ψυχροῦ χειμῶνος, μὴ ἔχοντα τὴν χάριν νὰ πετοῦν, ἀσθενικά, κλεισμένα, βλέποντα περίλυπα τὰ πέριξ. Θὰ φθάσουν ἔρα γε νὰ ἴδουν τὸ ἐξύπνημα τῆς φύσεως, παρηγόρον καὶ εὐτυχές, ὅπως τὸ ὑπόσχονται οἱ ἐπακτιοῦντες τῶρα πτερωτοὶ ψάλται;

Μόναχον

Μαρία Πινέλλο

ΜΗΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

Γ'

Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δυνάμεθα καὶ ὀφείλομεν νὰ κάμωμεν εἶνε νὰ συνηθίσωμεν τὸ παιδί ἐνωρὶς νὰ κοιμᾶται μὲ τὸ πα-

στρώματος νεφῶν καὶ ὁ δριῶν φαιδρῶν, βλέπει ὁ Βαροὺχ ἕνα ὀδοπόρον ν' ἀνέρχεται τὸ ὄρος. Δὲν ἴτο γέρον· νέος, ἀλλ' ἐφαίνετο ὡς καταβεβλημένος· ὁ Βαροὺχ ἠθέλησε νὰ τρέξῃ πρὸς βοήθειάν του, καὶ αἴφνης ἐκρατήθη ὑπὸ ἐνδομήχου φωνῆς.

Ὅταν ἀνῆλθεν, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὁ ὀδοπόρος, ὁ φωτισθεὶς τυφλὸς κατελήφθη ἀπὸ μεγάλην συγκίνησιν. Ὁ νεοεὐθῶν εἶχε τι μεγαλοπρεπές καὶ τὸ σεβασμιόν. Ἄφ' ὅτου εἶχεν ἰδεῖ τὸ φῶς ὁ Βαροὺχ καὶ ἐγνώρισε τοὺς ὁμοίους του, εἰς οὐδένα εἶχε παρατηρήσει τὸ ὕψος τοῦτο. «Εἶνε ἄρα γε αὐτὸς ὁ σωτὴρ μου τοῦ ὁποίου ἤκουσα τασάκις τὴν φωνήν; ἔλεγε καθ' ἑαυτόν. Ἄν ὠμίλει ἤθελεν τὸν ἀναγνωρίσει ἀμέσως. Πίπτει γονυκλινῆς πρὸ τοῦ ἀγνώστου.

— Διδάσκαλε! Πολλὰς νύκτας διήλθον ἐδῶ, περιμένων σε, ὅπως σ' εὐχαριστήσω. Σὺ ὁ πατήρ μου, πρόδδεις τὴν εὐγνωμοσύνην μου, τὰς εὐχαριστίας μου.

Ὁ ἀναθὰς ἀντι ν' ἀπαντήσῃ ἔβαλε τὴν δεξιάν του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ γονυπετοῦντος, πρὸς τὸ ἔμπροσθεν μέρος, κρατῶν οὕτω τὸ μέτωπον. Ὁ Βαροὺχ ἔξακολουθεῖ:

— Κύριε, μίαν ἔτι χάριν, ὅπως ἡ χαρὰ μου εἶνε πλήρης.

— Εἶπέ τὴν χάριν, τὴν ὅποιαν ζητεῖς, λέγει ὁ ἀκούων, καὶ ἔχων εἰσεῖται τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ γονυκλινοῦς.

— Κύριε, νὰ ἴδω τὸ πρόσωπόν σου, νὰ γνωρίσω τὸν θεραπεύσαντά με. Τοῦτο ζητῶ.

Καὶ ἀπεσύρονται τὰ νέφη τὰ κρύπτοντα τὴν σελήνην ἐν τῷ ἄμα, καὶ φαίνεται αὐτὴ εἰς ὅλην τῆς τὴν λαμπρότητα, φωτίζουσα τὸ πρόσωπον ἐκείνου, τὸν ὅποιον ἐπεθύμει νὰ γνωρίσῃ ὁ θεραπευθεὶς τυφλὸς καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχεν ὑψωμένους τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ Λάζαρος, μὲ ὄλας τὰς περιποιήσεις τοῦ ἀρχιερέως καὶ τὴν διὰβεβαίωσιν τῆς αἰωνίου πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνης τῆς οἰκογενείας ὅλης, διήλθε νύκτα τρομεράν. Ἦτο ἀδύνατον νὰ εὕρῃ ἀνάπαυσιν.

Ὅλα ἐκοιμῶντο εἰς τὸ μέγαρον ὑπὸν βαθυτάτον, ἀφου ἐπανηγύρμαζ τὴν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς θαλάσσης διάσωσιν τῆς λατρευτῆς Ζαχαρίας. Μόνον τὸν Λάζαρον ἐβασάνιζον πολυεῖδεις διαμαχόμενοι δι-

ὑαλογισμοί.

ῥάθυρον ἀνοικτὸν καὶ τὸν χειμῶνα ὅπως καὶ τὸ καλοκαίρι. Ἐνωρὶς λέγοντες δὲν ἐννοοῦμεν ὅτι πρέπει ν' ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὸ πέμπτον ἢ ἕκτον ἔτος. Καὶ τότε ἀκόμη αἱ προφυλάξεις εἶνε ἀναγκαῖαι. Κατὰ τὸν χειμῶνα τὸ παράθυρον θὰ εἶνε μισανοικτὸν καὶ τὰ παραπετάσματα κατεβασμένα, ἀργότερα θὰ βάζωμεν ἕνα ἀπλοῦν παραβάν ἐμπρὸς εἰς τὸ παράθυρον διὰ νὰ ἐμποδίζωμεν ὀλίγον τὸν ἀέρα. Δὲν εἶνε νομίζω ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν, ὅτι τὸ δωμάτιον τοῦ μικροῦ πρέπει νὰ εἶνε κατὰ τὸν χειμῶνα καλὰ θερμοασμένον, μὲ θερμάστραν ἢ τζάκι μὲ ξύλα.

Τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ σκληραγωγῶμεν κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν μαθημάτων, ὅποταν δυνάμεθα νὰ τὰ ὀδηγήσωμεν εἰς καμμίαν παραλίαν ἢ παραποτάμιον πόλιν καὶ ἐκεῖ νὰ τ' ἀφήσωμεν ἐλεύθερα νὰ λούωνται εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα καὶ εἰς τὸ δροσερὸν νερόν, ἀλλὰ πάντοτε μὲ μέτρον καὶ προφύλαξιν.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὴν ὑγιεινὴν ὅπως καὶ εἰς διάφορα ἄλλα πράγματα ὑπάρχουν ἄνθρωποι βικστικοί. Αὐτοὶ λέγουν· θέλετε νὰ σκληραγωγῆσετε ἕνα παιδί; δὲν ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε ἄλλον, παρὰ ἀπὸ τὸ ψυχρὸν νερόν· ἕνα ψυχρὸν λουτρόν κάθε πρῶτῃ προφυλάττει τὸ σῶμα ἀπὸ τὴν ἀτμοσφαιρικὴν ψυχρότητα.

Καὶ τὸ πραγματικὸν ἀποτέλεσμα τοῦ λουτροῦ αὐτοῦ θὰ ἴδωμεν εἰς μίαν μικρὰν ἱστορίαν ἡ ὅποια φθάνει μέχρις ἡμῶν κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ Μόναχον.

Ἐνας βικστικὸς ἰατρός, ὁ δῆκτωρ Hecker, εἶχε τὴν ἰδέαν

Ἄποια μεταβολὴ πραγμάτων· εἰς διάστημα εἴκοσιν ὥρων! Ἄπιστευτον τοῦ ἐφαίνετο. Εἶχεν ἀναλάβῃ τὴν προσθήκην τῆς νέας πλευρᾶς, ὑπὸ ἔρους μᾶλλον ἐπιζημίους δι' αὐτόν, ἐπὶ μόνῃ τῷ λόγῳ νὰ ἴδῃ τὴν Ζαχαρίαν. Ἄν ἤθελε κατορθώσει τὸ ἰσοζύγιον δὲν ἴτο πολὺ βέβαιος, ἔστω καὶ ἐργοζόμενος δωρεάν, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους. Τὰ ἔξοδα τὰ ἵποια παρουσίαζον εἰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀρχιερέως ἴσαν μεγάλα, ἀλλ' ἀδιάφορον θὰ ὑπεβάλλετο εἰς πᾶσαν θυσίαν, ἤρκει ὅτι ἤθελε βλέπει τὴν κόρην. Καὶ τῶρα ἵποια ἀπροσδόκητα γεγονότα! Εὐρίσκετο καὶ αὐτὸς ὑπὸ τὴν πατρικὴν τῆς στέγην, δεξιῶθεις ὑπὸ τὸ πατρός, μὲ δακρυβρέκτους ὀφθαλμούς καὶ ἀνοικτὰς ἀγκάλας, καὶ ὀνομαζόμενος σωτὴρ τοῦ τέκνου του.

Ἐπὶ τοῦ μεγάλου χάσματος τοῦ χωρίζοντος αὐτὸν ἀπὸ τῆς πρὶγκηπίσης, ἔβλεπε τῶρα σχεδὸν μίαν γέφυραν.

Καὶ ὅμως ἴτο ἀδύνατον νὰ εὕρῃ ἀνάπαυσιν Ἡ ἰδέα ὅτι ἐγένετο προδότης τοῦ διδασκάλου καὶ φίλου του, σφετεριζόμενος τὴν πρὸς αὐτὸν ὀφειλομένην εὐγνωμοσύνην, τὸν ἔκαμνε νὰ ἀναπηδᾷ τῆς κλίνης. Τὸ ἠθέλησεν ἡ Ζαχαρία, εἶνε ἀληθές· δι' ἐκείνην ἔδιδε τὴν ζωὴν του, ἀφ' ὅτου εἶδεν ὅτι χωρὶς ἐκείνην τὸ ζῆν δὲν ἴτο πλέον εἰς αὐτὸν ὑποφερτόν, ἀλλὰ καὶ ἀπατεῶν καὶ ψεῖστης; αὐτός; Καὶ τοῦτο ἴτο ἀδύνατον.

Μόλις ἐφάνη τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἐρρίφθη ἔξω τῆς κλίνης. Ὁ πρῶτος ἐγερθεὶς τῶν δούλων τὸν εἶδε πρὸ αὐτοῦ, παρακαλοῦντα νὰ τῷ ἀνοιχθῇ μίαν θύραν. Ἐρυγεν ἑμέσως εἰς τὸν κήπον. Ἐνόμιζεν ὅτι ἤκουεν ἀκόμη τὴν φωνὴν τὴν διατάσαν τὴν θάλασσαν νὰ παύσῃ. Ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπε διαγραφομένην εἰς τὸν ὄριζοντα τὴν γαλήνην, τὴν μεσιδῶσαν μορφήν τοῦ διδασκάλου, τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου, ἤτις τὸν παρετήρει σιωπῶσα. Ἡ πρῶτὴ ἴτο ἐξαιρετικῶς ὠραία ἡ τῆς προτεράιας βροχῆ εἶχεν ἀναζωογονήσει τὰ φυτὰ. Ἡ θάλασσα, ἀτάραχος τῶρα, ἐφαίνετο καὶ αὐτὴ ὡς ἀναπαυομένη. Ἡ φύσις ἠκτινοβόλει, καὶ ὁ Λάζαρος ἐβουίετο εἰς μαύρας σκέψεις.

Ὡς ἴτο ὑπὸ τὰ μυρσῶλα δένδρα, ἀπερροφημένος ὑπὸ τῶν σκέ-

ν' ἀπευθύνῃ πρὸς τὰς πελάτιδας του, πολυκρίθμους ἐρωτήσεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐζητοῦσε νὰ μάθῃ, ἐὰν τὰ παιδιὰ τὰ ὅποια ἀπὸ πολὺ μικρὰν ἡλικίαν ἤρχιζον νὰ τὰ λούουν μὲ ψυχρὸ νερὸ ἴσαν ὑγιέστερα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐσυνήθισαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Μεγάλος ἀριθμὸς μητέρων ἀπάντησεν, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐρωτήσεως ἦτο: ὅτι ἡ βικαία ὑδροθεραπεία εἶνε μᾶλλον βλαβερὰ παρὰ ὠφέλιμος. Τέλος εἰς τὸν γενικὸν ἀριθμὸν τὰ παιδιὰ τὰ ὅποια ἀμέσως ἠθέλησαν νὰ συνηθίσουν εἰς τὰ ψυχρὰ λουτρά, 73 τοῖς ἑκατόν, ἐσυναχόνοντο συχνότατα καὶ μὲ τὴν μικροτέραν αἰτίαν καὶ 81 τοῖς ἑκατόν ἴσαν περισσότερον ἀπὸ μίαν φορὰν ἀσθενῆ πρὶν φθάσουν εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν τεσσάρων ἐτῶν. Ἄπ' ἐναντίας μεταξὺ τῶν παιδιῶν τὰ ὅποια ἤρχισαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, νὰ συνηθίσουν εἰς τὸ ψυχρὸν λουτρόν, 38 τοῖς ἑκατόν μόνον ἐδείχθησαν εὐαίσθητα εἰς τὸ ψύχος καὶ 47 τοῖς ἑκατόν ἴσαν ὑποκείμενα εἰς ἀσθενείας.

Τέλος τὸ ψυχρὸν νερὸν ἐνεργεῖ μᾶλλον εἰς τὸ νευρικὸν σύστημα παρὰ εἰς τὸ δέρμα· ἡ ἀνατριχίλα τὴν ὅποιαν αἰσθάνονται κάτω ἀπὸ τὸ douche, ὁ τρόμος τῶν μυῶνων, ὅλα αὐτὰ προέρχονται ἀπὸ τὸ νευρικὸν σύστημα, τὸ ὅποιον αἰφνιδίως ταράττεται ἀπὸ τὸ αἶσθημα τοῦ ψυχροῦ νεροῦ.

Τὸ ψυχρὸν λοιπὸν douche δὲν εἶνε ὑγιεινὸν παρὰ τότε μόνον, ὅταν κατόπιν γίνεται ἡ πρέπουσα ἀντιδρασίς, καὶ αὐτὸ ἐξκρᾶται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὴν καλὴν λειτουργίαν τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν φόβος μήπως μὲ τὸ ἀτελές νευρικὸν σύστημα τοῦ το μικρὸν, δὲν

ψεύων του, βλέπει ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους τὸν Ἄνναν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν. Ἐχαιρέτησαν ἀλλήλους οἱ δύο ἄνδρες. Ὁ πρῶτος ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται ἐκ νέου παλμούς, ὁ δεύτερος ἀνελύθη καὶ πάλιν εἰς εὐχαριστήσεις.

Ὁ Λάζαρος τὸν διακῶπει ἀποτόμως λέγων: Δέσποτα, μέγα ἄδικον γίνεται εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον, ἂν μὲν ἡ ἀλήθεια περισσότερον καιρὸν εἰς τὸ σκότος τὸ καθῆκον μου εἶνε νὰ τὴν φέρω εἰς τὸ φῶς. Ὁ Ἄννας παρετήρει τὸν ὀμιλοῦντα ἐκπληκτος.

— Εἶνε ὄλας νέον καὶ ἀπροσδόκητον ὅ,τι θέλεις ἀκούσῃ, ἀλλ' εἶνε ἡ γυμνὴ ἀλήθεια.

— Ἡ κόρη δὲν ὀφείλει, ὡς λέγεις, εἰς ἐμὲ τὴν ζωὴν. Ἐγὼ ἤθελον θεωρήσει ἑμαυτὸν πολὺ εὐτυχῆ, ἂν ἠδυνάμην τοιαύτην ἐκδόουεσιν νὰ παράσχω.

— Ὁ ἀρχιερεὺς ἔρριψεν ἕν βλέμμα ἐταστικὸν ἐπὶ τοῦ νέου καὶ λέγει: Εἰς ποῖον λοιπὸν, ἂν ὄχι εἰς ἐσὲ ἔχω ἐγὼ τὴν μεγάλην αὐτὴν ὑποχρέωσιν, νὰ ὀφείλω τὴν ζωὴν τῆς θυγατρὸς μου.

— Τὴν θυγατέρα σου ἔσωσαν ἀπὸ τὰ βάθη τῆς θαλάσσης Ἰησοῦς ὁ Ναζωρεῖος, εἶπεν ὁ Λάζαρος μὲ τωνήν σταθερὰν καὶ βραδείαν.

— Τὸ πρόσωπον τοῦ Ἄννα ἐσκιάσθη. Παρήλθον πολλά δευτερόλεπτα ἄνευ ἀπαντήσεως, ἐπὶ τέλους λέγει: Ἡ θυγάτηρ μου περιγράφει τὸ γεγονός ὄλας διόλου διάφορον.

— Μακρὰν τοῦ νὰ σκέπτομαι ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ὅ,τι λέγει εἶνε ἀνακριβές, τολμῶ νὰ ἐπιπροσθέσω, ὅτι ὡς εἶχε χάσει πᾶσαν αἰσθησιν δὲν ἐνουμειται ἴσως καλῶς τὴν ὅλην σκηνήν. Ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὅπως σὺ τῶρα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τούτου τοῦ κήπου σου καὶ ἀφου τὴν ἐναπέθεσεν ἐπὶ τῆς παραλίας ἐγένεον ἀφαντος.

— Αὐτὴ εἶνε μία παράδοξος ἐχμυστήρευσις, εἶπεν ὁ Ἄννας, ἀλλ' ἡ φωνὴ του εἶχεν ἀλλάξει ἴχον. Ἦτο βραγεῖα καὶ βραγγνή. Χωρὶς νὰ προσθήσῃ ἄλλην λέξιν ἀπεσύρθη.

(ἀκολουθεῖ)

θά δυνηθῆ νὰ τὸ κάμῃ; Οὕτω λοιπὸν δὲν ἐκπληττόμεθα διόλου, ὅταν βλέπωμεν εἰς τὰς ἀπαντήσεις τῶν μητέρων πρὸς τὸν ἱατρὸν Heckel, ὅτι τὸ δεῖνα παιδίον τὸ ὁποῖον ἔλουαν μὲ ψυχρὸν νερὸν ἀπὸ πολλῶν ἡλικίαν, εἶχεν ἀυπνίας ἢ ὕπνον ταραγμένον· ὅτι ἄλλο δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ζεσταθῆ ποτὲ, καὶ ὅτι τρίτον ὄλην τὴν ἡμέραν εἶχε κκκὴν διάθεσιν καὶ ἦτο κακόν.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ ψυχρὸν νερὸν δυναμώνει καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο τὸ νευρικὸν σύστημα καὶ προφυλάττει τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸ ψύχος, ἀλλὰ καὶ πάλιν πρέπει νὰ τὰ συνηθίζωμεν μικρὸν κατὰ μικρὸν καὶ μὲ μεγάλην προσοχὴν.

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς του τὸ μωρὸν λούεται καθ' ἐκάστην καὶ ἀργότερα ἡμέραν παρ' ἡμέραν μὲ χλιαρὸν νερὸν. Ὅταν θὰ γίνῃ ὀκτὼ μηνῶν ἢ ἐννέα, μίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν θὰ τοῦ κάμωμεν λουτρὸν θὰ δοκιμάσωμεν νὰ τοῦ πλύνωμεν τὸ πρόσωπον καὶ τὰ χέρια μὲ νερὸν δροσερὸν· ἔπειτα θὰ φθάσωμεν ἕως τοὺς βραχίονας, τὸν λαιμόν, τοὺς ὤμους, τὰ πόδια, τὸ δροσερὸν νερὸν μετὰ τινα χρόνον θ' ἀντικαταστήσωμεν μὲ ψυχρότερον καὶ τέλος μὲ ἐντελῶς ψυχρὸν.

Εἰς τὸ μεταξὺ αὐτὸ τὸ παιδί θὰ φθάσῃ εἰς τὸ πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του· τότε μίαν πολλὴν ζεστὴν ἡμέραν τοῦ καλοκαυριοῦ, τὴν ὥραν ὅπου θὰ ἐξυπνήσῃ τοῦ ἀφαιροῦμεν τὸ νυκτικὸν ὑποκάμισον καὶ τὸ τυλίσομεν μέσα εἰς ἕνα σεντόνι βρεγμένον, εἰς δροσερὸν νερὸν εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ ἀρχίζομεν ἀμέσως νὰ τὸ τρίβωμεν. Μετὰ τρία δευτερόλεπτα βράζομεν τὸ βρεγμένον σεντόνι καὶ τὸ τυλίγομεν εἰς μίαν μεγάλην χνουδωτὴν πετσέτα μὲ τὴν ὁποίαν τὸ σκουπίζομεν ἐνῶ ἐξακολουθοῦμεν νὰ τὸ τρίβωμεν. Τὸ ἐπόμενον ἔτος μεταχειρίζομεθα σεντόνι βρεγμένον εἰς ψυχρὸν νερὸ ἢ μένομεν εἰς αὐτὸ ἂν ἀργότερα δὲν θέλωμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ douche. Καὶ ὅταν τὸ συνηθίσωμεν οὕτω, τὸ παιδί δὲν τοῦ εἶνε πλέον δυνατόν νὰ περᾶσῃ μίαν ἡμέρα χωρὶς νὰ κάμῃ τὴν ψυχρολουσίαν του.

Πιστεύουν ὅτι ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς ἀνατροφῆς τοῦ παιδιοῦ εἶνε ἀγγλικός, καὶ δὲν ἐνθυμοῦνται πῶς ἀνετράφη ὁ καλὸς βασιλεὺς Ἑρρίκος IV; Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ μαλθακότης εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν δὲν εἶνε παλαιᾶς χρονολογίας. Δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν παράδοσιν, μεταχειριζόμενοι μεθόδον πλέον ἀληθινὴν καὶ προχωροῦντες μεθοδικῶς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προόδου τῆς ἐπιστήμης.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Τὰ μαθήματα τοῦ Κυριακοῦ Σχολείου τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων ἤρχισαν τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου ἀρ. 26 Ἐπαγγελματικὴν καὶ Οἰκοκυρικὴν Σχολὴν τῆς Ἐνώσεως.

Αἱ ἐγγραφαὶ ἐξακολουθοῦν ἀνὰ πᾶσαν Κυριακὴν ἀπὸ τὰς 2—4 μ. μ. ὅπου καὶ προσέρχονται δωρεὰν αἱ ἀγράμματοι ἐργάτιδες παντὸς ἐργοστασίου, αἱ ὑπηρετρίαι καὶ πᾶσα ἐπιθυμοῦσα νὰ μάθῃ νὰ ἀναγινώσκῃ, νὰ γράφῃ, νὰ κάμῃ λο-

γαριασμοὺς καὶ νὰ ἀποκτήσῃ ἐν γένει στοιχειώδεις γνώσεις ἀνθρωπισμοῦ.

Φοιτήτρια τῆς Φιλολογίας τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου εὐγενῶς προσυνηθεῖσαι ἀνέλαβον τὴν διδασκαλίαν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς κ. Κασδῶνη, πεπειραμένης καὶ πατριώτιδος διδασκαλίσσης.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Πουλί παραγεμιστὸ — Πέρντετε ἕνα καλὸ κοτόπουλο, τὸ ξεκοκαλίζετε, ἔπειτα κάνετε μιὰ γέμιση, ἀπὸ χοιρινὸν κρέας κοπανισμένον λίγο λαρδί, 2 κρόκους αὐγῶν, ὀλίγο βούτυρο, ἀλάτι καὶ πιπέρι, μυρωδικά, ὀλίγα κουκουναρία, ὀλίγα φιστίκια· παραγεμίζετε τὸ κοτόπουλο τὸ ράβετε καὶ ἔπειτα τὸ τειλίζετε μέσα εἰς ἕνα καθαρὸ τουλάκι, καὶ τὸ βάζετε νὰ βράσῃ ἕως 2 ὥρας μέσα εἰς τὸ ζουμί τὸ ὁποῖο ἔχετε ἐτοιμάσει ἀπὸ τὰ κόκαλα τοῦ πουλιοῦ τὸ κεφάλι, τὰς ἄκρες τῶν πτερῶν καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ ρέστα. Ἀφοῦ βράσει τὸ σερβίρετε ἐπάνω εἰς ἕνα καναπέ ἀπὸ πορὲ πατάτα καὶ τὸ γαρνίρετε ἢ μὲ πατατάκια τηγανισμένα ἢ μὲ ὅτι ἄλλη γαρνιτούρα. Μὲ τὸ ζουμί ὅπου θὰ σὰς μείνῃ ἐτοιμάζετε μίαν σάλτσα Ὀλανδαίη: μίαν κουταλιά φρέσκο βούτυρο, 1 1/2 κουταλιά φαρίνα 2 κρόκους αὐγῶν. Ψήνετε τὴν φαρίνα μὲ τὸ βούτυρο τὴν ἀναλύετε μὲ τὸ ζουμί καὶ ἅμα εἶνε σχεδὸν ἐτοιμὴ ρίχνετε καὶ τὰ αὐγά. Τὴν σάλτσα αὐτὴν βάζετε εἰς σάλτσιέρα καὶ τὴν σερβίρετε μαζὴ μὲ τὸ πουλί.

Κροκάν. — 150 δραμ. φαρίνα Τεργέστης, 40 δραμ. ζάχαρι μιὰ κουταλιά τῆς σούπας βούτυρο, 1 κουταλιάκι τοῦ γλυκοῦ σάδα, 4 κρόκους αὐγῶν. Κάνετε μίαν ζύμην ἀπὸ ὅλα αὐτά, ἔπειτα τὴν πλάθετε σὰν χοντρά μακαρόνια καὶ τὰ κόβετε κομματάκια ἕως ἕνα ἕκατοστὸ τοῦ μέτρου. Ἐπειτα βάζετε σὲ μιὰ κατασρόλα πύχος χοιρινὸ ἢ καὶ βοδινὸ καὶ ἅμα βράσῃ τὰ ρίχνετε μέσα καὶ ἅμα κοκκινίσουν τὰ τραβᾶτε μὲ τρυπητὴ κουτάλα. Ἐπειτα βράζετε μέλι ἀνάλογο μὲ τὰ ζυμαρικά καὶ καθὼς βράζει τὰ ρίχνετε μέσα ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ τὰ τραβᾶτε ἀμέσως μὲ κουτάλι τρυπητό· ἀφοῦ τὰ μελώσετε ὅλα βάζετε εἰς μίαν στρογγυλὴν πλατέλα, εἰς τὸ μέσον, μιὰ μικρὴ ὑποτύλια βρεγμένη καὶ ἕνα γύρο βάζετε τὰ κροκάς σας καὶ σηματοποιεῖτε μίαν κουλούρα· ἐν ὅσῳ εἶνε ζεστὸ στριφογυρίζετε τὴν προτύλια νὰ μὴν κολήσῃ καὶ ἅμα κρήσῃ τὴν βγάζετε.

ΕΛΛΗΝΙΣ κόρη πολὺ καλῆς οἰκογενείας καὶ ἐπιμελημένης ἀνατροφῆς ζητεῖ οἰκίαν, ἐν ἣ ἀναλαμβάνει ἢ τὴν φροντίδα μικρῶν παιδιῶν ἢ κυρίας ἡλικιωμένης, εἰς τὴν ὁποίαν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς συνοδὸς καὶ ἀναγνώστρια. Γνωρίζει ραπτικὴν, κέντημα, ὠραίας νταντέλας καὶ ἰδίᾳ κοπανέλια τέλει. Συνιστᾶται θερμότερα παρὰ τῆς Ἐφημ. τῶν Κυριῶν, ἢ ὁποῖα ἀναλαμβάνει πᾶσαν εὐθύνην διὰ τὴν ἐν λόγῳ κόρη.

Εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, ὁδὸς Πανεπιστημίου 26, πωλοῦνται διάφορα καλλιτεχνικὰ ἀντικείμενα κατάλληλα διὰ δῶρα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἑορτῶν. Ἐπίσης γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι διαφόρων ἀντικειμένων καλλιτεχνικῶν καὶ σχεδιάζονται εἴτε ἐπὶ ὑφάσματος, εἴτε ἐπὶ δέρματος ἢ κρυστάλλου διάφορα σχέδια καλλιτεχνικὰ εἰς τιμὰς μετρίαις.

Τὰ τμήματα ραπτικῆς, καπέλλων καὶ ἀσπροροῦχων δέχονται πάντοτε παραγγελίας, ὑπάρχει δὲ καὶ μικρὰ συλλογὴ ἐτοιμῶν παιδικῶν ἀσπροροῦχων, μαντυλακίων κ.λ. πρὸς πώλησιν.

Ἡ γνωστὴ πλέον καταστάσα διὰ τὰς ἐπανειλημμένας γυναικολογικὰς ἐπιτυχίας τῆς, γυναικολόγος καὶ μαιευτὴρ ἱατρὸς κ. Ἀνθὴ Βασιλειάδου μετώκησεν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Διότου εἰς τὴν ὁδὸν Μαυρομυχάλη ἀρ. 44.